

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa [...] Związku Zawodowego w W. działającego na rzecz pracownika A. P.

przeciwko P. [...] w W.

o ustalenie, wynagrodzenie i odszkodowanie z tytułu naruszenia dóbr osobistych, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 stycznia 2014 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 listopada 2012 r., sygn. akt III APa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód – [...] Związek Zawodowy w W. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 listopada 2012 r., opartą na zarzutach naruszenie przepisów prawa materialnego: „art. 33 k.p. przez niedopuszczalną analogię dwutygodniowego wypowiedzenia do stosunku pracy, którego podstawę stanowi umowa na czas nieokreślony, mająca odrębną regulację w art. 36 § 1 pkt 1-3 k.p. - art. 39 k.p. w zw. z art. 81 § 1 k.p. przez pominięcie istotnej okoliczności statusu pracownika pozostawania w stosunku pracy ze względu na związanie pozwanej zakazem wypowiedzenia umowy o pracę pracownikowi w wieku przedemerytalnym” oraz naruszenia przepisów postępowania: „art. 378 § 1 k.p.c., przez całkowity brak odniesienia się do zarzutu apelacji (pkt 5) co do legitymizacji koncepcji obejścia przepisów prawa pracy, w sytuacji gdy

pozwany musiał mieć świadomość zakazu wynikającego z art. 39 k.p. (ochrona przedemerytalna) pracownika”.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na „występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, które można sformułować w pytaniu - jakie są zasady i podstawy rozwiązania stosunku pracy, którego restytucja nastąpiła na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu pracy przywracającego do pracy następnie uchylonego na skutek uwzględnienia skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy?”.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że „podstawową zasadą przy rozwiązywaniu umowy o pracę jest skatalogowanie sposobów rozwiązania umowy (art. 30 § 1 k.p.), a sąd pracy nie może ani zmienić sposobu rozwiązania umowy o pracę (...), ani nie zastępuje pracodawcy/pracownika w czynnościach prawnych (w składaniu i kształtowaniu treści oświadczeń woli). Pogląd (...), że trwanie lub zakończenie (reaktywowanego) stosunku pracy uzależnione jest wyłącznie od ostatecznego rozstrzygnięcia sądu stoi w kolizji z zasadą dyspozycyjności stron stosunku pracy oraz nie respektuje szczególnej ochrony pracownika w wieku przedemerytalnym (np. z art. 39 k.p.)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przedstawiony w skardze kasacyjnej problem prawny został już rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy. Bezzasadnie skarżący twierdzi, że przywołany

przez Sąd drugiej instancji pogląd, wyrażony na tle uprzednio obowiązującej instytucji rewizji nadzwyczajnej, w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 28 grudnia 1979 r., V PZP 5/79 (OSNCP 1980 nr 3, poz. 42), której nadano moc zasady prawnej, jest już nieaktualny. Tymczasem rewizja nadzwyczajna, podobnie jak i obecnie skarga kasacyjna, wnoszona była od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji. Istotne jest zatem to, że reaktywacja stosunku pracy następowała (i następuje aktualnie) na podstawie prawomocnego orzeczenia przywracającego pracownika do pracy. Wyrok taki w zakresie, w jakim doprowadza do reaktywacji uprzednio rozwiązanego stosunku pracy, ma charakter konstytutywny, a ponowne zatrudnienie pracownika na jego podstawie następuje z chwilą podjęcia przez niego pracy (por. uzasadnienie mającej moc zasady prawnej uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1976 r., V PZP 12/75, OSNCP 1976 nr 9, poz. 187 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2003 r., I PK 490/02, OSNP 2004 nr 20, poz. 353). W tych warunkach oczywiste jest, że uchylenie przez Sąd Najwyższy prawomocnego orzeczenia przywracającego do pracy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w wyniku uwzględnienia skargi kasacyjnej (tak jak w przypadku uwzględnienia rewizji nadzwyczajnej) nie jest obojętne dla reaktywowanego stosunku pracy. Skoro w myśl art. 48 § 1 k.p. prawomocne przywrócenie pracownika do pracy zobowiązuje pracodawcę do jego zatrudniania, to obowiązek ten ustaje, gdy odpadnie podstawa prawna zatrudniania pracownika. W rezultacie podstawa prawna zatrudnienia pracownika w postaci prawomocnego orzeczenia sądu, na podstawie którego doszło do reaktywacji stosunku pracy, odpada od daty wyroku Sądu Najwyższego, jeśli wydał on orzeczenie reformatoryjne, a w przypadku orzeczenia kasacyjnego - od prawomocnego zakończenia sprawy orzeczeniem oddalającym powództwo o przywrócenie do pracy. W tych datach ustaje zatem obowiązek zatrudniania pracownika (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2007 r., I PK 155/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 10).

W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), skoro Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności

uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka z 2003 r. Nr 13, poz. 5; Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 189 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Skoro zatem skarżący nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu.

aw